TJB. Gelezen 3/4/2025

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nota naar aanleiding van het nader verslag en nota van wijziging inzake het wetsvoorstel Wet onverplichte tegemoetkoming onterechte afwijzing buitengerechtelijke schuldregeling

Datum
24 maart 2025

Notanummer
2025-0000086426

Bijlagen
I. Nota naar aanleiding van het verslag
II. Aanbiedingsbrief nota naar aanleiding van het verslag
III. Nota van wijziging
IV. Aanbiedingsbrief nota van wijziging
V. Inbreng verslag
VI. Herijkte UT

Aanleiding

Het wetsvoorstel Wet onverplichte tegemoetkoming onterechte afwijzing buitengerechtelijke schuldregeling (hierna: het wetsvoorstel) is op 18 december 2024 bij de Tweede Kamer (TK) ingediend. Op 5 februari 2025 heeft de TK nader verslag uitgebracht. Met deze nota wordt u gevraagd in stemmen met de nota naar aanleiding van het verslag. Daarnaast wordt u gevraagd in te stemmen met een nota van wijziging.

Beslispunten

1) Gaat u akkoord met de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag (bijlage I) en aanbiedingsbrief (bijlage II)? Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan, beide stukken te ondertekenen en te verzenden aan de TK.
2) Gaat u akkoord met de bijgevoegde nota van wijziging (bijlage III) en aanbiedingsbrief (bijlage IV)? Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan, beide stukken te ondertekenen en te verzenden aan de TK.
3) Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan.

Akkoord

Akkoord

Akkoord.

Kern

- 18 december jl. is het wetsvoorstel bij de TK ingediend. Het in het wetsvoorstel vastgelegde tegemoetkomingsbeleid voorziet in een financiële tegemoetkoming voor alle burgers van wie een MSNP-verzoek onterecht is afgewezen en een tegemoetkoming waarmee alsnog een schuldenvrije start voor deze burgers kan worden gecreëerd.
- Op 5 februari jl. zijn de schriftelijke vragen van de TK ontvangen (bijlage V). In de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag worden deze vragen beantwoord (bijlage I).
- De inbreng van de TK ziet onder meer op hoe het tegemoetkomingsbeleid tot stand is gekomen – onder andere in relatie tot het aanbod VNG en het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State (de Afdeling) – en de gevolgen van een gedifferentieerd tegemoetkomingsbeleid. Voorts worden meerdere vragen gesteld over de tegemoetkomings- en uitvoeringskosten.
- In de beantwoording is (nogmaals) aangegeven dat het advies van de Afdeling zeer serieus is genomen.

✓

- De nota van wijziging (bijlage III) heeft betrekking op de reikwijdte van het begrip *MSNP-verzoek* en de vraag wanneer een burger meerdere keren de forfaitaire tegemoetkoming kan ontvangen. Door middel van de nota wordt verduidelijkt wat onder een MSNP-verzoek wordt verstaan en wanneer een burger meerdere keren de forfaitaire tegemoetkoming kan ontvangen.
- Gelijktijdig met de nota naar aanleiding van het verslag zal een nota van wijziging worden verstuurd. De nota van wijziging wordt gelijktijdig naar de TK gestuurd, aangezien bepaalde antwoorden in de nota naar aanleiding van het verslag nauw samenhangen met de nota van wijziging.

Toelichting definitie MSNP-verzoek

- Vanuit de uitvoering zijn vragen gesteld over de reikwijdte van het tegemoetkomingsbeleid, te weten wat precies wordt bedoeld met een MSNP-verzoek.
- Bij het onderzoek naar de onterechte afwijzingen is niet enkel gekeken naar een saneringsvoorstel waarop een onterechte afwijzing heeft gevolgd.
- Ook andere verzoeken tijdens het MSNP-traject na ondertekening van de schuldregelingsovereenkomst, bijvoorbeeld een verzoek tot een schuldopgave, kunnen tot een onterechte afwijzing hebben geleid. In de onterechte afwijzing is dan de volgende tekst opgenomen: *'Ik zal daarom niet meewerken aan een minnelijke schuldsanering'*.
- Gezien de gevolgen die een dergelijke afwijzing heeft kunnen hebben – het MSNP-traject wordt gestaakt en er wordt dus geen schuldenvrije start gerealiseerd – is het wenselijk om aan die onterechte afwijzingen tegemoet te komen en dienen deze verzoeken ook als een MSNP-verzoek te worden beschouwd.
- Uit het wetsvoorstel zoals dat op 18 december 2024 bij de TK is ingediend blijkt onvoldoende dat ook andere verzoeken dan het saneringsvoorstel, bijvoorbeeld een verzoek tot een schuldopgave, als een MSNP-verzoek kunnen worden beschouwd. Om te expliciteren wat onder een MSNP-verzoek moet worden verstaan wordt het wetsvoorstel gewijzigd. In artikel 1 wordt een definitie van MSNP-verzoek opgenomen.
- De voorgestelde wijziging is verwerkt in de rapportage van de uitvoeringstoets. De wijziging heeft geen gevolgen voor de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel.
- Het aantal burgers dat in aanmerking komt voor een tegemoetkoming blijft gelijk. Bij het onderzoek naar de onterechte afwijzingen is reeds rekening gehouden met onterechte afwijzingen naar aanleiding van alle verzoeken na ondertekening van de schuldregelingsovereenkomst, zoals een verzoek tot een schuldopgave

Toelichting grens aantal tegemoetkomingen per burger

- Bij de schriftelijke inbreng is de vraag gesteld of een burger meerdere keren de forfaitaire tegemoetkoming kan ontvangen.
- In het algemeen deel van de memorie van toelichting en het Nader rapport staat dat als de burger bijvoorbeeld tweemaal een onterechte afwijzing heeft ontvangen, deze burger tweemaal de forfaitaire tegemoetkoming ontvangt.
- Bij het voorgaande is verondersteld dat de onterechte afwijzingen betrekking hebben gehad op verschillende MSNP-trajecten en dat de

Belastingdienst dus meerdere MSNP-trajecten van de burger onnodig heeft gefrustreerd.

- De Belastingdienst kan echter ook tijdens hetzelfde MSNP-traject meerdere onterechte afwijzingen hebben verstuurd. Bijvoorbeeld wanneer zowel op het verzoek tot een schuldopgave als op het saneringsvoorstel een onterechte afwijzing is gevolgd waarbij deze onterechte afwijzingen waarschijnlijk kort na elkaar hebben plaatsgevonden.
- In dat geval is het niet wenselijk om de burger tweemaal tegemoet te komen, aangezien de afwijzingen betrekking hebben op hetzelfde MSNP-traject en de burger waarschijnlijk niet van elke, afzonderlijke afwijsbrief op de hoogte is geweest. Waarschijnlijk zal de burger alleen bij staking van het MSNP-traject van de schuldhulpverlener te horen hebben gekregen dat een MSNP niet tot stand is gekomen door een afwijzing van de Belastingdienst.
- Om te verduidelijken wanneer een burger wél meerdere keren de forfaitaire tegemoetkoming kan ontvangen, wordt het wetsvoorstel gewijzigd.
- In artikel 2 wordt opgenomen dat MSNP-verzoeken die binnen de periode van 240 dagen na de eerste onterechte afwijzing door de Belastingdienst onterecht zijn afgewezen, worden beschouwd als één verzoek. Aan dat verzoek wordt vervolgens maar één keer tegemoetgekomen.
- De termijn van 240 dagen sluit aan op de termijn die de Belastingdienst zelf noemt in het beoordelingskader voor MSNP-verzoeken. Medewerking van de Belastingdienst is mogelijk als uiterlijk binnen 240 dagen na ondertekening van de schuldregelingsovereenkomst een MSNP tot stand komt.
- De voorgestelde wijziging is verwerkt in de rapportage van de uitvoeringstoets. De wijziging heeft geen gevolgen voor de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel. De tegemoetkomingskosten zullen met ongeveer € 0,7 miljoen afnemen.

Geen wettelijke uitzondering voor het buiten de boedel houden van een toe te kennen tegemoetkoming

- Bij de schriftelijke inbreng is de vraag gesteld of een keuze is gemaakt voor het buiten de boedel houden van de toe te kennen tegemoetkomingen.
- De toe te kennen tegemoetkomingen vallen in beginsel in de boedel en zullen vervolgens moeten worden ingezet voor de voldoening van schulden.
- Uw ambtsvoorganger is op 22 april 2024 geïnformeerd over een eventuele wettelijke uitzondering voor het buiten de boedel houden van de toe te kennen tegemoetkomingen. Binnen MinFin en met JenV werd toen nog gesproken over een eventuele wettelijke uitzondering.
- Een wettelijke uitzondering heeft gevolgen voor de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel en zal resulteren in een lager aanbod voor de schuldeisers met mogelijke gevolgen voor de bereidwilligheid van schuldeisers om mee te werken aan een MSNP.
- Daarnaast kan een wettelijke uitzondering uitstralingseffecten hebben naar andere (toekomstige) onverplichte tegemoetkomingsregelingen of vergoedingen – bijvoorbeeld smartengeld – die een burger voorafgaand of tijdens een schuldregeling ontvangt.

- Een wettelijke uitzondering waarbij enkel de aanspraak op een tegemoetkoming voor één jaar wordt uitgezonderd, zou tot gevolg hebben dat de Belastingdienst niet spoedig na inwerkingtreding van de wet de tegemoetkomingen ambtshalve kan uitkeren. Uitkering zou dan pas na één jaar na inwerkingtreding van de wet plaatsvinden of binnen het jaar als een MSNP of wettelijke schuldregeling (WSNP) is afgerond. Voor uitkering binnen het jaar zou de burger zelf een verzoek bij de Belastingdienst moeten indienen en wordt dus een (groot) beroep op het doenvermogen van de burger gedaan.
- Een wettelijke uitzondering die verder reikt dan enkel de aanspraak op een tegemoetkoming is slecht tot niet uitvoerbaar, omdat dan vermenging[1] zou plaatsvinden. Deze vermenging maakt het zeer moeilijk dan wel onmogelijk om later te bepalen welk deel van het vermogen van de burger de tegemoetkoming behelst en moet wordt uitgezonderd van de boedel.
- Gezien het voorgaande in combinatie met het alternatief dat reeds voorhanden is en aansluit op het beleid dat geldt bij reguliere MSNP-trajecten, is besloten om verdere verkenning van een wettelijke uitzondering te staken.
- In het wetsvoorstel en bij de beantwoording van de eerdergenoemde vraag is ingegaan op het reeds bestaande alternatief. Bij dit alternatief hoeft de burger de tegemoetkoming die hij zelf ontvangt niet zelf in te zetten voor de schuldeisers en wordt het aanbod voor de schuldeisers niet lager.[2]

Communicatie en politiek/bestuurlijke context

- Bij indiening van het wetsvoorstel heeft u de TK verzocht om het wetsvoorstel voortvarend te behandelen. Tijdens het commissiedebat Belastingdienst van 13 maart jl. heeft u dit verzoek herhaald.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

[1] Zodra een tegemoetkoming is uitgekeerd en deze tot het vermogen van de burger gaat behoren, zal deze tegemoetkoming worden 'vermengd' met het reeds aanwezige vermogen van de burger.

[2] De schuldhulpverlener dient bij het berekenen van de afloscapaciteit rekening te houden met de tegemoetkoming die de burger op grond van het onderhavige tegemoetkomingsbeleid ontvangt of al heeft ontvangen. Aangezien de Belastingdienst een bedrag ter beschikking stelt dat gelijk is aan de gehele afloscapaciteit van de burger, zal de Belastingdienst ook de toe te kennen tegemoetkomingen meenemen in het bedrag dat beschikbaar wordt gesteld voor de pseudo-MSNP.